

Predikan i Mjöbäck-Holsljunga församling 2017 av Tobias Bäckström

12 sönd. efter tref.

"Friheten i Kristus"

2 Mos 23:10-12

Gal 4:31-5:6

Mark 2:23-28

Ps: 499, 289, 641:1-3, 641:4-7

När man läser de tre texterna idag så förstår man att det där med frihet inte är helt okomplicerat. "Låt ingen lägga på er slavoket igen" skriver till exempel Paulus. Ska det behöva sägas, kan man fråga? En som varit slav men sen är fri, då är väl allt frid och fröjd, inte vill man väl tillbaka till det gamla tillståndet?

Idag är det ju inte slaveri som vi tänker på när vi tänker på motsatsen till frihet. Men kanske vi tänker på arbete och fritid. Och med arbete är det i första hand yrkesarbete. Vi kan ju arbeta på vår fritid också men då är det något vi gör fritt av oss själva. När vi är anställda har vi inte samma frihet.

Förr i tiden arbetade man för brödfödan. Det gör vi förstås fortfarande men idag handlar det om så mycket mer. Vi får en fast punkt att gå till varje dag, vi umgås mer med våra arbetskamrater än vänner och kanske till och med familj. Vårt yrkesarbete ger oss inte bara identitet och mening utan också värde och status.

Arbetet har upphöjts till livets mening.

Då kan det vara väldigt befriande att läsa den gammaltestamentliga texten idag. Vi blir där befallda, inte att arbeta utan att vila! Att människan alltid har behövt arbeta för brödfödan har varit en självklarhet. Ända sedan syndafallets dagar har det varit ett grundvillkor i världen. Arbetet blev mödosamt, det sker i vårt anletes svett som det stod i den gamla bibelöversättningen. Sjunde dagen, sabbatsdagen blir då en påminnelse om hur det var tänkt från början. Livets mening är inte arbetet. Arbete är ett medel för att uppnå något annat men inte ett mål.

Vi har vår mänskliga värdighet, inte genom det vi *gör*, utan genom det vi *är*: skapade till Guds avbild. När Gud skapade världen blir detta ett mönster för oss. Gud skapade på sex dagar men målet med skapelsen var vilan på den sjunde dagen. Då fullbordades skapelsen.

Hade det stannat där efter sex dagar hade skapelsen inte varit färdig, även om inget lades till den sjunde dagen. Och när Gud arbetade, så *skapade* han. Det var inte löpande band produktion som han ägnade sig åt när stjärnorna och planeterna blev till. Det säger något om hur arbetet egentligen är tänkt för oss. Det var inte menat att vara en själlös aktivitet. Vi är skapade för att vara kreativa och skapande. Och arbetet är aldrig målet, det är ett medel för att leda fram till målet som är vilan.

För alla är det inte så att man kan välja och vraka mellan olika arbetsuppgifter. Många unga människor har en dröm om ett visst yrke, som de kanske inte lyckas nå fram till. Då får de välja något annat som de kanske tycker är mindre glamoröst. Då får man se det som att allt arbete behövs för Guds rike, och det blir kanske ändå viktigare att det inte är arbetet som ger mig mening och värde. Meningen med att arbeta de sex dagarna kom den sjunde. Men vi behöver egentligen inte vänta till dess. Mitt i vardagens verksamhet får vi stanna upp, ta en paus och vända oss till Gud.

Den franske konstnären Jean Francois Millet har i sitt verk *Angelus* fångat en sådan paus som ger arbetet mening. Ett par arbetar ute på fältet med att ta in potatiskörden. Jag föreställer mig att det är man och hustru. Det är sent på dagen och skymningen har börjat. Då hörs helgsmålsringningen från kyrkan i horisonten. De lägger ner sina arbetsredskap och blir stilla i en kort bön, Angelus.

Mitt i den verksamhet som vi kan vara uppe i får vi då och då stanna upp och bli stilla i en kort bön och påminna oss om att allt är inte arbete, vi är skapade för mer än så.

Vilodagen är tecknet för detta, för vad vi är skapade för. Gud gav oss vilodagen för att den dagen skulle vi inte ägna oss åt vårt vardagliga, rutinmässiga arbete och slit. På Jesu tid hade emellertid de religiösa ledarna förvandlat denna Guds heliga dag till en börda för folket. Man hade utarbetat mängder av föreskrifter för hur denna dag skulle

högtidlighållas, exakt vad man fick göra osv. Från att ha varit en frihetens dag - fri från arbete och tvång - hade den blivit en tvångets dag - fylld av tvingande regler. Det var i den situationen Jesus Kristus själv påpekade att "sabbaten blev till för människan och inte människan för sabbaten"

Sabbaten, den sjunde dagen, är inte bara en påminnelse om hur det en gång var tänkt att vara utan också hur det en gång kommer bli. Sabbaten var målet för Guds skapelseverk, när Gud vilade efter allt han hade gjort. Och den eviga Sabbaten, är också målet för vår tillvaro här på jorden, målet för vår existens. I Psaltaren talar Gud om *min vila*, när han syftar på himmelriket.

När vi helgar vilodagen tar vi ut lite av evigheten i förskott. Då får dagen fungera som ett tecken som pekar fram mot den kommande tidsåldern då vi kommer att få ta del av och njuta av den vila, glädje och frihet som Gud har lovat och som vi här bara kan ana.

Att helga vilodagen är att låta den vara den frihetens dag som den var tänkt. Frihet från arbete och frihet till gudstjänst och mässa. En dag då vi stannar upp, ta en paus och påminner oss om målet med skapelsen, med oss och vår existens. Vi är skapade för mer än arbete och för mer än den nuvarande tidsåldern. Vi är skapade för att komma in i Guds vila.